

ZARES – socialno liberalni

Dunajska 106
SI-1000 Ljubljana
t: 01/24 28 750
info@zares.si
www.zares.si

Spletna skupnosti
državljanov in
državljanek »Tretji člen«

zares

Ljubljana, 11.6.2012

Odziv na akcijo »Zavarujmo kmetijska zemljišča«

Spoštovana gospa Renata Karba,

naj vam sporočim, da v stranki Zares podpiramo poziv Državnemu zboru, da ponovno odloča o skrajšanem postopku za sprejem omenjenega zakona in skrajšani postopek zavrne. Strinjamo se tudi s tem, da nikakor ne smemo dovoliti, da se nadomestilo za spremembo namembnosti kmetijskega zemljišča (NSNKZ) preprosto ukine, čeprav prinaša vrsto nelogičnosti, ki bi jih bilo potrebno čim preje odpraviti. Svojim članom bomo svetovali, da podpišejo peticijo. Naše stališče torej je: nobenih hitrih in slabo premišljenih sprememb!

Od tu naprej pa se naša stališča v zvezi z učinkovitostjo NSNKZ močno razlikujejo. Kot veste, je ta instrument za zaščito najboljših kmetijskih zemljišč v Sloveniji v veljavi že vse od začetka osemdesetih let prejšnjega stoletja z nekaj letno prekinitvijo v zadnjem desetletju. Glede na povečevanje razpršenosti poselitve, predvsem pa glede na nesorazmerno velik del najboljših zemljišč, ki so iz kmetijske spremenila namen v zazidljivo rabo, se moramo vprašati zakaj se je navkljub zaščiti to vendarle dogajalo? Po našem mnenju prav ta oblika zaščite, ki predpostavlja, da se za bolj kvalitetna zemljišča plačuje večje prispevke za spremembo namembnosti, povzroča nehotene, ali celo pervertirane učinke, ki celo pospešujejo nekmetijsko rabo najboljših zemljišč. Ne moremo sicer trditi, da gre za prevladujoč trend, vendar se je dovolj pogosto dogajalo, da so bili pri pripravi občinskih prostorskih planov na strateški in izvedbeni ravni prav občinska vodstva zainteresirana za spremembo namembnosti najboljših zemljišč, saj so jim ta praviloma prinašala večje prihodke v proračun. Investitorji se temu za ceno ugodnosti, ki jih prinaša zaželena lokacija (na najboljšem zemljišču) niso upirali, saj so večje stroške pri spremembi namembnosti prenesli na končne kupce nepremičnin (npr. stanovanj) ali v svoje investicijske stroške pri izgradnji ne stanovanjskih objektov. V okoljih kjer pa so občine vsaj pri gradnji individualnih stanovanjskih objektov uspele uveljaviti prepoved gradnje na najboljših zemljiščih, pa je bil rezultat tega še bolj ekstremno razpršena poselitev, ki prinaša številne in nesorazmerne okoljske stroške. K temu pa moramo dodati še izjemno površno kategorizacijo kmetijskih zemljišč, ki ne odraža

zares

realnega stanja in povzročča nove nelogičnosti in nepravičnosti v sistemu določanja odškodnin.

Kadar pa so občine ob pomoči kmetijskih svetovalnih služb sredstva namenila za pridobivanje novih zemljišč z različnimi oblikami melioracije pa se je neredko dogajalo, da so bili storjeni okoljsko nesprejemljivi posegi v ekosisteme - kot na primer izsuševanje močvirnih tal in podobno.

V stranki Zares se zavedamo, da so kmetijska zemljišča (neodvisno od kategorizacije) omejen in redek naravni vir. Zato bi jih morali obravnavati kot naravni vir in ne samo kot vir produktivnosti v kmetijstvu ali pa kot potencialna zemljišča za druge namene. Po našem mnenju bi morali NSNKZ spremeniti v ceno uporabe naravnega vira (zemljišča) in uveljaviti druge in dolgoročne kriterije za nekmetijsko rabo, predvsem pa takšne, ki ne bodo stimulirale spremembe namembnosti najboljših zemljišč. Obenem pa po našem mnenju ne moremo odvezati instrumentov urejanja prostora, da zagotovijo presojo in tehtanje različnih interesov tudi z vidika ohranjanja naravnega vira zemlje pri načrtovanju razvoja naselij in infrastrukturnih objektov.

V stranki Zares smo pripravljeni tvorno sodelovati v razpravi, ki bo postavila nove usmeritve in standarde pri upravljanju z naravnimi viri, torej tudi s kmetijskimi zemljišči.

Lep pozdrav,

dr. Pavel Gantar
predsednik stranke Zares